

TESTOVÁ
FORMA

A

Test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl
a 4. ročníka gymnázií s osemročným vzdelávacím programom

KÓD
TESTU

T9-2019

3151

Milé žiačky, milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry.

Test sa skladá z 2 častí a 30 testových úloh.

Test obsahuje časti:

- počúvanie s porozumením,
- čítanie s porozumením, jazyková a literárna komunikácia.

V teste nájdete 2 typy úloh:

- úlohy s výberom odpovede z možností A, B, C, D, z ktorých je vždy iba jedna správna. Správnu odpoveď zakrúžkujte.
- úlohy s krátkou odpoveďou, ktorých odpoveď tvorí jedno slovo alebo niekoľko slov. Svoje odpovede napíšte na vyznačené miesto.

Po vypracovaní testu svoje odpovede prepíšte do odpoveďových hárkov. Hodnotené budú len odpovede správne zapísané do odpoveďových hárkov.

Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom.

Na vypracovanie testu máte 70 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

I. časť testu
Počúvanie s porozumením

Táto časť testu sa skladá z dvoch nahrávok. Každú nahrávku si vypočujete dvakrát. Počas počúvania si zapisujete svoje odpovede priamo do testového zošita. Následne si odpovede prepíšete do odpoveďového hárka.

Prvý gong znamená začiatok riešenia úloh a druhý gong znamená koniec.

1. nahrávka

Rozhovor s autorkou kníh pre deti a mládež Gabrielou Futovou

Vypočujte si rozhovor s úspešnou autorkou kníh pre deti a mládež Gabrielou Futovou. Počas počúvania si zapisujete svoje odpovede do testu.

Na nahrávku sa vzťahujú úlohy 01 – 05.

V úlohách 01 – 03 si vyberte správnu odpoveď zo štyroch možností, z ktorých je len jedna správna. V úlohách 04 a 05 doplňte krátku odpoveď.

Teraz máte dve minúty na to, aby ste si prečítali úlohy 01 – 05.

01. Gabriela Futová

- A** začala písať detské knihy, lebo sa v knižnici nudila.
- B** nikdy nemyslela na to, že bude slávna spisovateľka.
- C** je úspešná maliarka a ilustruje knihy pre deti a mládež.
- D** pri písaní svojich kníh čerpá témy z každodenného života.

02. Ktoré tvrdenie je pravdivé podľa nahrávky?

- A** Podľa Futovej sa deti chcú dať uniesť príhodami, ktoré práve čítajú.
- B** Autorka hovorila aj o tom, čo práve pripravuje pre svojich čitateľov.
- C** V súčasnosti deti vôbec nečítajú, majú radšej filmy a počítačové hry.
- D** Na Slovensku zorganizujú na budúci rok medzinárodný knižný veľtrh.

03. Ktorý z nasledujúcich spisovateľov nebol spomenutý v nahrávke?

- A** Daniel Hevier
- B** Ján Uličiansky
- C** Jozef Pavlovič
- D** Roman Brat

04. Pre koho píše Gabriela Futová?

---

05. Dokončite vetu, aby bola pravdivá podľa nahrávky.

Na Slovensku je v súčasnosti nielen veľa šikovných spisovateľov, ale aj mnoho nadaných

---

2. nahrávka

Viac ako len čerstvé – zelenina pre každého

Vypočujte si nahrávku o čerstvej zelenine. Počas počúvania si zapisujte svoje odpovede do testu.

Na nahrávku sa vzťahujú úlohy 06 – 10.

V úlohách 06 – 08 si vyberte správnu odpoveď zo štyroch možností, z ktorých je len jedna správna. V úlohách 09 a 10 doplňte krátku odpoveď.

Teraz máte dve minúty na to, aby ste si prečítali úlohy 06 – 10.

06. Z nahrávky vyplýva, že

- A** v súčasnosti je u nás dostupná iba konzervovaná a mrazená zelenina.
- B** najhodnotnejšia z hľadiska výživy je jednoznačne čerstvá zelenina.
- C** každá zelenina zostáva plnohodnotná v chladničke dva mesiace.
- D** zelenina zakúpená vo veľkopredajni je nevhodná na konzumáciu.

07. Keď si kupujeme zeleninu, prihliadame najmä na jej

- A** cenu.
- B** farbu.
- C** množstvo.
- D** čerstvosť.

08. Kým zeleninu po zbere dopravlia do obchodov,

- A** stratí svoju farbu.
- B** skúmajú jej textúru.
- C** ubehne nejaký čas.
- D** držia ju v mrazničke.

09. Hrášok už za dva dni môže stratiť značnú časť obsahu

_____ .

10. Doplňte vetu, aby bola pravdivá podľa nahrávky.

V zimnom období je čerstvá zelenina zo záhrady nedostupná, avšak môžeme kúpiť mrazenú

alebo _____ zeleninu.

II. časť testu

Čítanie s porozumením, jazyková a literárna komunikácia

Ukážka 1

Mačka divá

Mačka divá dnes žije v hustých lesoch juhovýchodnej Európy, v Poľsku, Maďarsku a na celom Balkáne. U nás žije na celom území asi 900 jedincov. Dosahuje hmotnosť okolo 5 kg.

Žije samotársky, niekedy aj v páre. Cez deň odpočíva v opustených líščích norách alebo v hustých krovinách. Rada sa vyhrieva na slnku, hlavne v lete a na jeseň. Na lov vychádza za večerného šera a za ranného briezdenia, no v lete ju môžeme stretnúť po celý deň.

Pri love jej pomáha výborný sluch i zrak. Vidí rovnako dobre za slnečného svetla, ako aj za tmy. V daždivých sychravých dňoch však z úkrytu ani nevychádza, lebo nemá rada vlhké prostredie. Jej hlavnou potravinovou zložkou sú myši a hraboše.

Po 9 týždňoch mačka vrhá v pelechu 3 – 5 mačiatok bledej farby. Oči sa im otvárajú po 10 dňoch. Matka ich dojčí asi 4 týždne a potom ich už učí loviť. Ak ich niekto v brlohu vyruší, mačka hneď prenesie mačiatka na iné miesto. Mláďatá sú veľmi hravé a mačka ich zvoláva krátkym mraučaním. Rýchle rastú a po 4 mesiacoch sa osamostatňujú.

Mačka divá je veľmi opatrná, aj pri najmenšom zvuku sa vťahuje do úkrytu, preto sa s ňou človek v prírode len zriedka stretne. Jej najväčším nepriateľom je rys, líška a výr.

Na ukážku 1 sa vzťahujú úlohy 11 – 17

11. Z ukážky vyplýva, že mačka divá

- A žije aj na Slovensku.
- B sa rada prechádza aj keď prší.
- C cez deň nikdy nevychádza z nory.
- D má lepší zrak ako sluch.

12. Ktoré tvrdenie nevyplýva z ukážky?

- A Malé mačiatka od prvého dňa dobre vidia.
- B Mačiatka sa veľmi rady hrajú.
- C Mačka v ohrození presťahuje mačiatka.
- D Mláďatá sa začnú učiť loviť po mesiaci.

13. V ktorej možnosti sú len vybrané slová?

- A vychádza, tmy, vyruší
- B výr, hustých, vyskytnú
- C úkryt, sychravých, rýchle
- D vyše, týždňoch, rys

14. Slovo *večerného* je tvorené

- A odvodzovaním pomocou predpony.
- B odvodzovaním pomocou prípony.
- C skracovaním.
- D skladaním.

15. Žije *samotársky*, niekedy aj v páre.

Slovný druh podčiarknutého slova v uvedenej vete je

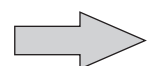
- A prídavné meno.
- B príslovka.
- C podstatné meno.
- D sloveso.

16. Doplníte do nasledujúcej vety chýbajúce slovo podľa ukážky.

Mačiatka sa narodí po _____ týždňoch.

17. Koľko váži približne mačka divá podľa ukážky?

_____

Ukážka 2

Púpavka bez mobilu

Z domu chodím ako posledná. Aj dnes ráno som dvakrát otočila kľúčom v zámke a pre istotu stlačila kľučku, aby som sa presvedčila, či som naozaj zamkla, a vybrala som sa do toho ukrutného nečasu. Vonku hrozne lialo a fúkal silný vietor. Kým som prišla na zastávku, bola som mokrá ako myš, a to som mala dáždnik. Našťastie električka prišla hneď a bolo v nej príjemne teplo. Teplo, ale sme natlačení ako sardinky, pomyslela som si a hľadala som vhodné miesto, kde by som sa postavila. Dvadsať minút som pretrpela a potom šup ho zasa do dažďa.

Blížila som sa ku škole a tešila ma predstava, že si vyzujem mokré topánky a vyzlečiem premočenú bundu. Rýchle biele auto ma ošpliechalo od hlavy po päty. Nepreháňam. Vyzerala som, akoby som práve vyšla z bazéna, a nie z električky. Auto zastalo tesne pred vchodom do školy a vystúpilo z neho dievča, ktoré som nepoznala. Dokonale upravená, oblečená, hodila na mňa ľútostivý pohľad a bežala pomedzi dažďové kvapky, aby náhodou nezmokla. Stretli sme sa v šatni. Bola som naštvaná, veď to bolo jej auto, čo ma osprchovalo! Potrebovala som sa prezliecť. Vo vrecúšku na telesnú som hľadala okrem teplákov aj tričko, ale nenašla som ho.

„Prepáč, mrzí ma to,“ prihovorila sa mi. „To môj otec, ponáhlal sa na dôležité stretnutie,“ vysvetľovala a podávala mi žlté tričko,“ obleč si ho a môžeš si ho aj nechať.

Na ukážku 2 sa vzťahujú úlohy 18 – 24

18. Text ukážky je

- A prozaický.
- B lyrický.
- C lyricko-epický.
- D dramatický.

19. Z ukážky vyplýva, že hrdinka príbehu

- A darovala spolužiačke farebné tričko.
- B v dopravnom prostriedku si sadla vedľa známej.
- C i keď mala dáždnik, prišla do školy úplne mokrá.
- D do školy chodila stále upravená a pekne oblečená.

20. Ktorý slovný druh sa nenachádza v prvej vete ukážky?

- A sloveso
- B zámeno
- C predložka
- D spojka

21. Podčiarknuté slovo v ukážke nemôžeme nahradit' slovom

- A nahnevaná.
- B nazlostená.
- C najedovaná.
- D namyslená.

22. Slovné spojenie *bola som mokrá ako myš* je

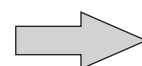
- A prirovnanie.
- B pranostika.
- C hádanka.
- D príslovie.

23. Koľko trvala cesta dopravným prostriedkom?

_____

24. Slovo *osprchovalo* rozdeľte na slabiky.

_____

Úlohy 25 – 30

25. Ktorý umelecký jazykový prostriedok predstavujú slová *slovníčky, kútik*?

- A metaforu
- B prirovnanie
- C zdobneninu
- D personifikáciu

26. Z nasledujúcej vety vypíšte násobnú číslovku.

*Ubytovanie je zabezpečené v štvorlôžkových izbách
na sedem nocí so stravovaním päťkrát denne.*

_____

27. Epické dielo, ktoré má krátky dej a málo postáv, je

- A román.
- B báseň.
- C dráma.
- D novela.

28. Napíšte prvý stupeň prídavného mena *najväčší*.

_____

29. Ktorý druh rýmu použil básnik v nasledujúcej strofe?

*Spomienky vo mne tíško driemu
iste to dobre poznáte,
mám presne takú istú trému
ako pri prvom diktáte.*

- A združený
- B obkročný
- C striedavý
- D prerývaný

30. Ktoré slovo nie je tvarom neplnovýznamového slovesa *byť*?

- A som
- B sú
- C boli
- D bijú

KONIEC TESTU

Použitá literatúra

Auxtová, Ivana: Púpavka bez mobilu, In: Srdce šachovej dámy, Bratislava, Perfekt, a. s., 2016, strana 103.
ISBN 978-8046-759-3

<http://www.eufic.org/sk/healthy-living/article/viac-ako-len-erstve-zelenina-pre-kadeho> [cit. 25. 07. 2017]

<http://www.kampolovat.sk/sk/lovna-zver/srstnata/macka-diva> [cit. 18. 11. 2017]

<http://www.litcentrum.sk/rozhovory/rozhovor-s-autorkou-pre-deti-a-mladez-gabrielou-futovou> [cit. 25. 08. 2017]

Z didaktických dôvodov boli texty upravené.